

Litteraturförteckning
Intresseföreningen Överkänslighet För Ljud (ÖFL)
i Stockholms Län

2008-01-08

Material markerat med kan beställas från vårt distriktskansli. Kryssa i rutorna för det material Du vill ha och skicka hela litteraturförteckningen till kansliet så kommer materialet med posten (*FRISVAR, Hörselskadades Distrikt i Stockholms Län, 110 17 Stockholm*. Porto behövs inte). Materialet är gratis för medlemmar i föreningen medan övriga får betala självkostnadspris (kopiering + porto). Material där det står "**Beställ direkt**" beställs direkt från utgivaren och INTE från distriktskansliet.

Rapporter, undersökningar, föreläsningar m.m.:

"Ljud, oljud och buller - hur man bevisar en bullerskada", Birgitta Hjortskull NYTT!

"Hyperacusis - ett ljudöverkänslighetsfenomen" NYTT!
 C-uppsats i Hörselvetenskap, Asmeret B. Gottlieb, Karin Peterson

"Hyperacusis", Gunilla Jonsson 2002 NYTT!

"Höga ljudnivåer", Socialstyrelsens Allmänna Råd, SOSFS 2005:7 (M) **Beställ direkt**
 "Buller inomhus", Socialstyrelsens Allmänna Råd, SOSFS 2005:6 (M) **Beställ direkt**
 Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, e-post socialstyrelsen@strd.se

"Höga ljudnivåer - ungdomars beteenden, kunskaper och attityder"
 Socialstyrelsen, AMMOT

"Ljudlandskap för bättre hälsa", Årsrapport 2005. Mistra.
 Hämtas på <http://www.soundscape.nu/report.asp>

"Barn i Bullerbyn - en rapport om ljudmiljön på förskolor" **Beställ direkt**
 Länsstyrelsen i Skåne län, Miljöavd., 205 15 Malmö. Tel 040 - 25 20 00.
 Kan också hämtas på <http://www.m.lst.se/documents/Rapport%20Bullerbyn.pdf>

"Trafikbuller och planering III - Ljudkvalitetspoäng" **Beställ direkt**
 Miljöförvaltningen, Box 8136, 104 20 Stockholm, Tel. 08 - 50828 800.

"Uppdrag att utvärdera om regelverket kring höga ljudnivåer ger avsedd effekt"
 Socialstyrelsen, 2003-05-30, Hälsoskyddsensheten, Bo Pettersson.

"Utvärdering av Stockholmsförsöket - buller", 2006-06-08
 Miljöförvaltningen, Box 8136, 104 20 Stockholm, Tel. 08 - 50828 800.

"Buller och ljudstörningar i arbetslivet", Arbetslivsinstitutet. **Beställ direkt**
 Arbetslivsinstitutet, 113 91 Stockholm.
 Tel: 08-619 69 00, fax 0150 - 788 88. E-post: forlag@arbetslivsinstitutet.se .

- "Nationellt tillsynsprojekt . höga ljudnivåer i Stockholm"
Miljöförvaltningen. Rapporten kan också hämtas på
http://www.miljo.stockholm.se/arkiv/rapporter/2005-002136-206%20Rapport_Ljudnivaer.pdf
- "Stockholms tysta, gröna områden - ljudnivåer och inventering"
Naturvårdsverket. Rapporten kan också hämtas på
<http://www.naturvardsverket.se/bokhandeln/pdf/620-5441-4.pdf>
- "Att leva med ljudöverkänslighet", Gunilla Jonsson
Mitthögskolan, Pedagogik B, 2004-06-01
- "Ljudkänslighet", sammanfattning av föreläsning 040303 av Linda Jüris
- "Musik- och ljudingenjörstudenters attityder till sina hörselkunskaper
och sambandet mellan höga ljudnivåer och risk för hörselskador",
sammanfattning av examensarbete Karolinska Institutet, Jennie Svensson
- "Buller och hörselskydd", Arbetsmiljöverket
<http://www.av.se/publikationer/broschyrer/adi/adi344.pdf>
- "Två aspekter av bullerfrågan". Ett material från
Hörselskadades Riksförbund, maj 2002.

"The influence of Music on Hearing".
Doktorsavhandling av Kim Kähäri. **Beställ direkt.**
Arbetslivsinstitutet, 113 91 Stockholm.
Tel: 08-619 69 00, fax 0150 - 788 88. E-post: forlag@arbetslivsinstitutet.se .
- "Bullerprojekt 2001 – kartläggning av höga ljudnivåer"
Västerås Stad, Miljö- och Hälsoskyddsförvaltningen.
- "Ljudnivåmätning på dansställen och gym",
Ingemansson, Rapport S-14432-r-D, 2001-06-29
- "Hyperakusis och känslighet för vardagens ljud"
Föreläsning av Gerhard Andersson, Uppsala
- "Överkänslighet för ljud (ÖFL)", Alf Axelsson, Mart Anari, Annette Eliasson
Socialstyrelsens projekt nr 94-293, "Rehabilitering av ljudöverkänsliga patienter"
- "Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus och höga ljudnivåer"
SOSFS 1996:7. Dokumentet kan även hämtas på
http://www.sos.se/sosfs/1996_7/1996_7.htm
- "När ljuden blir ett hinder i tillvaron –
en undersökning om hyperakusis påverkan på det dagliga livet"
Anna Strand (Olausson)
Karolinska Institutet

□ "Ljudstyrka vid träningspass
på Friskis och Svettis Hornstull i Stockholm"
Marie Gårdhagen
Karolinska Institutet

□ "Impulse Noise and Brain Injury"
Annette Säljö Moberg
Göteborgs Universitet

□ "Buller och fysisk träning i motionslokaler"
Marianne Byström, Ulf Landström
Arbetslivsinstitut 1999:21
Rapporten kan även hämtas från:
<http://www.niwl.se/arb/1999-21.html>

□ "Känslighet för vardagliga ljud – en prevalensstudie"
Nina Lindvall, Institutionen för psykologi,
Uppsala Universitet

□ "Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv
om bedömning och hantering av omgivningsbuller"

Rapporter från Miljöförvaltningen

□ "En kartläggning av ljudnivåer från musik i konsert- och diskotekslokaler i Stockholm"
Miljöförvaltningen i Stockholm
Box 380 24, 100 64 Stockholm
Tel: 08-508 28 800
Fax: 08-508 28 808
Rapporten kan även hämtas från:
<http://www.miljo.stockholm.se/arkiv/rapporter/musikbuller.pdf>

Dessutom finns

□ "Ljudnivåmätningar i Stockholms parker och grönområden" och
□ "Kartläggning av vägtrafikbuller i Stockholms stad 1999"
Dessa båda rapporter kan även hämtas från:
<http://www.miljo.stockholm.se/arkiv/rapporter.asp?cat=LB>

□ "Information om ljudmiljö på förskolor i Stockholm", dec 2002

□ "Bångbegränsning"
Einar Herlitz
Särtryck: Förvaltningsrättslig tidskrift

□ "Mera buller och bång"
Einar Herlitz

□ "Interpellation 1998/99:6"
av Kia Andreasson (mp) till socialministern om lag om ljudvolymbegränsning

□ Motion till riksdagen "Skärpt lag mot hög ljudnivå" 2000/01:fp515
Lennart Kollmats (fp)

□ "Ingemanssons har inventerat tysta områden" "tystnad värd att bevara, liksom Natur och Kultur" åt Vägverket 99-06-11

□ "Rapport om Musiklärares Tinnitus och Hörselskador"
Lärarnas Riksförbund/Musiklärarnas Riksförening

Artiklar:

□ "Hyperakusi - ett utforskat område", Gerhard Andersson m.fl., NYTT!
Lärartidningen nr 4 2005.

□ "Snart kan Carina sova utan skydd", Hem & Hyra nr 1 2007-11-28 NYTT!

□ "Bullermål flyttas fram 20 år", DV 24/3 2007 NYTT!

□ "Musikbranschen kräver höjd volym", DN 14/7 2007-11-28 NYTT!

□ "Buller skadar inte bara hörseln", SvD 12/7 2007-11-28 NYTT!

□ "Tystnaden svåråtkomlig men eftersökt", SvD 18/7 2007 NYTT!

□ "Shhh... Too much noise is driving people mad"
James Geary
Time juli 1998

□ "Tystnaden – en sällsynt lyxvara"
"Utan mina hörselproppar blir tillvaron outhärdlig"
Christel Carlborg
Hemmets Journal 28/9 2000

□ "Vardagsljud plågar var elfte"
Åke Spross
Upsala Nya Tidning 7/11 2000

□ "Ljudnivån på förskolor ..."
metro 16/11 2000

□ "BO slår larm" om barnens ljudmiljö
utgiven av Folkhälsoinstitutet m fl i samarbete med Inne 99

□ "Varannan älgjägare hörselskadad"
Sören Lövfenaft, Dagens Nyheter 00-01

□ "Inför lag mot hög musik"
Kerstin Hellbom, Dagens Nyheter 00-03-09

- "Många skadas av hög musik"
Kerstin Hellbom, Dagens Nyheter 00-03-10

- "Decibel plågar kropp och själ"
Evelyn Pesikan, Dagens Nyheter
- "Full volym på alla fronter"
Stina Jofs, Dagens Nyheter 00-02-07

- "Proppar för att höra bättre senare"
Kalle Dixelius, Dagens Nyheter 00-05-21

- "Den utrotningshotade tystnaden"
ledare, Sveriges Natur 2-00

- "Farlig ljudnivå på krog och diskotek"
Anna Asker
- "Jävlar, vilket pip i öronen"
Hundratals söker vård för skador av hög musik
Svenska Dagbladet 97-04-19

- "Störande buller, störning av talkommunikation"
Stig Arlinger
- "Buller i skolan påverkar inlärning"
Staffan Hygge
- "Dags för hårdare lag om dB på diskotek"
Ann Christin Eklund/Åsa Nilsson
Audionytt 4/2000

- "Vilket oväsen!" Om bullerskador på arbetsplatser
Arbetsmiljötidningen Du & jobbet, nr 2/01

- "Rodnande öra tystar förskolebarn"
Dagens Nyheter 01-11-29

- "Så störs vi av buller"
Anders Kjellberg, Audionytt 3/2001

- "Vilka barn besväras mest av bullrig miljö?"
Birgitte Franck, Audionytt 3/2001

- "Gymbesök kan ge hörselskador"
Dagens Nyheter 01-11-13
- "Träning på gym kan ge hörselskador"
Svenska Dagbladet 01-09-23

- "Hjälp att hjälpa sig själv på Internet"
Dagens Nyheter 02-06-03

- "Buller på fritis kan ge barn hörselskador"
Tidningen Södermalm, 7 juli 2001
- "Den bullriga vardagen", Råd och Rön nr 5 2003.

- "Drönnen über dem Kopf", Der Spiegel 33/2002, om buller från flygplatser
- "Roaring overhead", engelsk översättning av ovanstående

- Ur tidningen "Vår Bostad" nr 8 2004
"Bullret knäckte Henrik", "Fläkten stör Sanna", "Vettig ljudmiljö är möjlig",
"Buller orsakar kronisk stress"

- "Bifrost är Sveriges tystaste förskola", Metro 6/5 2004
- "Rockklubbars farliga ljudnivå undersöks", Metro 16/8 2004

- "O-Ljud", DN På Stan 27/8 2004
- "Bullrande krogar till Miljödomstolen", DN 8/10 2004
- "Fler hörselskador hos lantbrukare", DN 4/11 2004
- "SL pressas om bullret i innestan", DN 4/11 2004
- "Hårda bullerregler hot mot lägenhetsbyggen", DN 22/11 2004

- "SL tvingas minska bussbuller", DN 28/8 2004

- "Nytt tyg tystar buller", Allt om hjälpmedel 7/2005

- "Hyperakusi - ett outforskat område", Läkartidningen nr 44/2004

- "Når lyd bliver larm", Hørelsen 06/06.

- "Resurser saknas för att mäta farligt buller", DN 7/3 2006

auris (HRF:s tidning) artiklar av intresse för ljudöverkänsliga

- "Med buller i centrum" NYTT!
- "Design för bättre ljudmiljö" NYTT!
- "Tystare replokaler med digital utrustning" NYTT!
"Smartare ljuddämpning i framtiden"
- "Far och dotter jobbar för bättre ljudmiljö" NYTT!
- "Stor satsning på buller forskning" NYTT!
- "Skolbuller ökar stresshormoner" NYTT!
auris 5/2007

- "Bäva månede bullerbovarna"
Ingvild Falkenhaus
auris 1/99 sid 14

□ "Nytt forskningsprojekt om rockmusikers hörsel", Ingvild Falkenhaus
□ "Krogen serverade 129 dB"
□ "Skadligt knattedisko"
auris 1/99 sid 15

□ "Simhall hade högre ljud än diskotek"
Stefan Andersson
□ "Hörselskador ökar bland värnpliktiga"
Ingvild Falkenhaus
auris 3/99 sid 23

□ "Flera fick hörselskador efter E-types konsert"
□ "Vi har inte råd att sänka ljudnivån (Skandinavium)"
□ "Danskar och Britter varnar för hög musik"
□ "Utredning - förbud mot smällare"
□ "Politiker i Västerås sätter stopp för smällare"
auris 7/99 sid 11 och 26

□ "HRF:are slog larm om överfallslarm" (140dB)
□ "Max 100 dB i Folkets Hus i Kumla"
auris 8/99 sid 24 och 28

□ "Nu skall Örebro bli ljudvänlig förebild"
auris 1/00 sid 28

□ "Ger järnet för bättre ljudmiljö"
Stefan Andersson
□ "Tidigt födda utsatta för skadligt ljud"
auris 2/00 sid 20-21 och 28

□ "Axelsson efterlyser lag mot hög musik"
auris 3/00 sid 41

□ Hela tidningen handlar om höga ljudnivåer, buller mm
auris 4/00

□ "Lugnare tongångar för industirockare"
□ "Hörselskador ökar bland värnpliktiga"
Stefan Andersson
□ "Vanligt med överkänslighet för vardagens ljud"
Gerhard Andersson
auris 5/00

□ "Tuffa krav på bättre ljudnivå"
Ingvild Falkenhaus
auris 6/00

- ”Nu kommer det snälla ljudet”
Ingvild Falkenhaus
- ”Förbud mot smällare från 1 december”
- ”Onödigt buller”
auris 7/00
- ”Naturvårdsverket blir bullermyndighet”
- ”Liten effekt av ginko biloba”
- ”Svenska hörselskydd skyddar flygpersonal”
auris 1/01

- ”Rock kräver propp”
auris 3/01

- ”Förskolepersonal riskerar hörselskador”
auris 5/01

- ”Vitaminer förebygger bullerskador”
- ”Vi vill ha rena ljudrum”
auris 2/04

- ”Ljudvänligare TACK”
auris 3/04

- ”Bättre ljud från golv till tak”
- ”Bygger om för bättre ljudmiljö”
auris 5/04

- ”Mindre buller med spiralfläkt”
auris 4/06

Artiklar från British Tinnitus Association

- ”Hyperacusis”. Gerhard Andersson 2004
- ”Hyperacusis, recruitment and loudness discomfort”, Jonathan Hazell
- ”Noise and the ear”, Andrew McCombe
- ”Self help”
- “Good night – sleep tight”, Dr Laurence McKenna PhD
- ”Tinnitus and Hyperacusis in Childhood”, Baguley/McFerran
- BTA Publications List

Internetlänkar

”Hyperintensity of Hearing”
Jonatan Hazell FRCS, Director, Tinnitus and Hyperacusis Center, London UK 98-11-06
<http://www.ucl.ac.uk/~rmjg101/hyp1.htm>

“Hyperacusis”, <http://www.hyperacusis.net/>

Vår egen förenings hemsida, <http://www.hrf-sthmsdistrikt.org/ofl/>

League for the Hard of Hearing, <http://www.lhh.org> .

Här finns bl.a. information om Världsbullerdagen.

Ohren-Erkrankungen (på tyska), http://www.hno-news.de/ohren_ii.htm .

Norska föreningen mot buller, <http://www.stoyforeningen.no/>

Acoustic Control AB, <http://www.acoustic.se/>

Miljöförvaltningen i Stockholm om trafikbuller

<http://www.miljo.stockholm.se/trafikluftbuller/trafikbuller/default.asp>

Tidningar - Böcker – Broschyrer m.m.

”Ljud och tystnad i nya dimensioner”, Torbjörn Stockfelt. **Beställ direkt**, Bo Ejeby Förlag, Box 19076, 400 12 Göteborg, tel o fax 031 - 20 61 45.

□ “Hyperacusis” överkänslighet för ljud (ÖFL)

Alf Axelsson, Annette Eliasson

Sahlgrenska sjukhuset Hörselvårdsavdelningen 1998

□ ”Stopp för skadliga ljudnivåer”

HRF Hörselskadades förening i Västerås

”Ljuv musik och öronproppar”

Prevent **Beställ direkt**

Box 20133, 104 60 Stockholm

Tel 08-4020220, fax 08-4020240, <http://www.prevent.se/bokhandel/>

“Bullriga fritidsmiljöer”, CD-rom (PC)

Socialstyrelsen, **Beställ direkt**

Artikelnr 1998-00-035. Pris 110:-

Socialstyrelsens Kundtjänst, Finspångsgatan 51, 163 53 Spånga

□ ”Höga ljudnivåer och hörselskador”

Miljöförvaltningen 1998

“Hög musik” information till dig som bedriver verksamhet med hög musik, **Beställ direkt**

Miljöförvaltningen i Stockholm

ISBN 91-80018-84-9

Miljöförvaltningen i Stockholm, Rosenlundsgatan 60, Box 380 24,

100 64 Stockholm. Tel: 08-508 28 800, fax: 08-508 28 808

<http://www.slb.mf.stockholm.se/miljo/>

“Tysta områden I Habo & Mullsjö” Ett projekt med omkastade begrepp, **Beställ direkt**

Vägverket Region Sydöst

Vägverket Region Sydöst, Kaserngatan 10, 551 91 Jönköping

Tel: 036-19 20 00, fax: 036- 16 16 18

e-post: vagverket.jon@vv.se

”Buller”, Arbetskyddsstyrelsens Författningssamling AFS 1992:10

Beställ direkt, Arbetsmiljöverket, Ekelundsvägen 16, 171 84 Solna.
Tel. 08 – 730 90 00, fax 08 – 730 19 67. Hemsida <http://www.av.se> .

”Gör åtgärdsprogram mot bullret”, Arbetarskyddsstyrelsen 1997
Beställ direkt, Arbetsmiljöverket, Ekelundsvägen 16, 171 84 Solna.
Tel. 08 – 730 90 00, fax 08 – 730 19 67. Hemsida <http://www.av.se> .

”Planera för en god ljudmiljö”
Boverket, **Beställ direkt**, Boverkets publikationsservice, Box 534, 371 23 Karlskrona
Tel: 0455-35 30 50, fax: 0455-81 927, e-post: publikationsservice@boverket.se

”Auditativa stadsrum” Ljud och akustisk utformning i stadslandskap
Sveriges Lantbruksuniversitet, **Beställ direkt**
SLU, Institutionen för landskapsplanering Ultuna, Box 7012, 750 07 Uppsala
Tel: 018-67 10 00, fax: 018-67 35 12, e-post: lpul@slu.se

”Tystnad – utveckling pågår”
En skrift om vad Du kan göra för att skona Din hörsel
Läraryrkesförbundet **Beställ direkt**
Läraryrkesförbundet, Box 12229, 102 26 Stockholm.
Tel. 08-737 65 00, fax 08 – 656 94 15, e-post: kansli@lararforbundet.se

”Hyperacusis – a life-altering supersensitivity to sound”
American Tinnitus Association

“Information till Dig som bedriver verksamhet med hög musik”,
Miljöförvaltningen, Stockholm

”Buller i bostäder”,
Miljöförvaltningen och Stadsbyggnadskontoret informerar

Material om lågfrekventa ljud:

Ljud är inte bara ljud
Gustav Andersson

Skrivelse till Länsstyrelsen i Gbg

Internetlänkar om lågfrekventa ljud

”Buller från fläkt- och kylanläggningar i boendemiljön”,
Miljöförvaltningen, Stockholm

”Infraljud – så påverkas vi”, Ulf Landström
AudioNytt, nr 4/2000

Övrigt:

”Är namnet Alfred Tomatis bekant?”
Bertil Sundin
Lunds Universitet
Musikhögskolan i Malmö

"Vad finns det att göra vid överkänslighet för ljud?"

Gabriele Subenko

"Förteckning över hörselskydd", ÖFL-föreningen/Agneta Gustafsson

030408

Till FRISVAR, Hörselskadades Distrikt i Stockholms Län, 110 17 Stockholm.

Var vänlig skicka det förkryssade materialet till

Namn: .....

Adress: .....

.....

Jag är medlem

anmäler mig som medlem

är inte medlem (och emotser en faktura)

i Intresseföreningen Överkänslighet För Ljud (ÖFL) i Stockholms Län